
20. YOİKK TOPLANTISI
TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi
Şükrü ÜNLÜTÜRK'ün
Konuşması

3 Temmuz 2014
Ankara

TS/ŞİB/14-51

Sayın Bakanım, Değerli Müsteşarlar, Değerli Kamu Kurumu Yöneticileri ve Değerli Özel Sektör Temsilcileri,

TÜSİAD Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde yatırım ortamını iyileştirmek ve yatırımcıların karşılaştıkları idari engelleri çözmek amacıyla bir araya geldiğimiz YOİKK platformunda 10 yılı aşkın süredir önemli başarılarla imza attığımıza inanıyorum. Kamu ve özel sektör temsilcilerini aynı masa etrafında aynı amaç için toplayan bu Kurul'un bugünlere gelmesinde emeği olan herkese teşekkürlerimi sunuyorum.

Sayın Bakanım, Değerli Katılımcılar,

2014 yılının ikinci çeyreği itibarıyla, IMF, Dünya Bankası, OECD gibi küresel nitelikli kurumların tespitlerine göre, dünya ekonomisinde önemli bir toparlanma ve iyileşme söz konusu. Bu kurumların raporlarını incelediğimizde görüyoruz ki, gelişmiş ekonomilerde, özellikle sorunlu bölgelerin en başında gelen Euro Bölgesi'nde büyümeye geçiş yönünde sinyaller var. Diğer yandan, Amerika Birleşik Devletleri'nde, büyüme, istihdam ve enflasyon açısından, FED'i faiz artırımı sinyalleri vermeye cesaretlendirebilecek kadar, hedeflere yaklaşmış durumda. Benzer şekilde İngiltere'de de faiz artırımına dair tartışmalar gündemde ağırlık kazanmaya başladı. Tabii bir de, Japonya'daki gelişmeler önemli. "Kayıp on yıl" travmasını atlatmak için, yakın dönemde uygulamaya konulan politikalar kısa vadede bazı alanlarda başarı işaretleri ortaya koyuyor.

Diğer yandan, dünya genelinde risk ve tehdit algısı azalıyor (en azından VIX endeksleri böyle söylüyor) ve risk iştahı artıyor. Emtia fiyatları açısından oldukça istikrarlı bir dönem yaşıyoruz. Hisse senedi piyasaları rekorlar kırmaya devam ediyor ve bono piyasalarında sorunlu ülke sayısı hızla azalmakta.

Böylesi olumlu bir küresel arka planda, Türkiye ekonomisinde neler olduğuna baktığımızda, özellikle Euro Bölgesi'nde son iki çeyrekteki toparlanmanın Türkiye'ye olumlu yansımalarını görmek mümkün. 2013 yılındaki, özellikle ikinci yarıdaki, tüm sorunlara rağmen büyüme rakamları, 2013 ikinci çeyrek- 2014 birinci çeyrek arasındaki dönemde, yüzde 4.4 etrafında büyük bir istikrarla hareket eden, dirençli bir büyümeye işaret ediyor. Söz konusu dönemde büyümenin oynaklığı rekor derecede düşük. Üstelik tüm bu istikrarlı ve dirençli büyüme, belirtilen dönemdeki, harcama azaltıcı vergi artış önlemlerine ve kredi büyümesini sınırlamayı amaçlayan makro ihtiyati önlemlere rağmen sağlandı.

Bu istikrarlı büyüme, dolayısıyla bunu sağlayan başarılı talep yönetimi için, ekonomi yönetimini içtenlikle kutlamak gerekiyor.

Elbette, bu olumlu dış makro çerçeve-başarılı iç makro yönetim ikilisi bize zaman kazandırsa da, yapısal sorunlarımızı ortadan kaldırmamaktadır. Bu sorunlardan belki de

önemlisi 2014 1. çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla yüzde 2,8 azalan özel yatırımlar. Bunun nedeni olarak ilk çeyrekteki yerel seçimler ve Amerika Merkez Bankası'nın tahvil alımlarını azaltmaya başlamasının etkisiyle yükselen kur ve faizlerin yatırımları olumsuz etkilemesi gösterilebilir. Ancak, yatırımlardaki zayıflama yeni bir gelişme değil, özel yatırımların milli gelire katkısı 2011 yılının son çeyreğinden bu yana 1 puanın altında. 2013 yılında büyümeye yalnızca 0,1 oranında katkı yapan özel yatırımların 2014 yılına geldiğimizde büyümeyi ilk çeyrekte yüzde 0.3 puan aşağı çektiğini görüyoruz. Elbette azalan iç talebin yatırımları azaltıcı etkisi olsa da yatırım ortamındaki sorunlarımızı da göz ardı etmememiz gerekiyor.

Bu noktada bu masa etrafında yer alan bizlerin bu durumun nedenlerini etraflıca sorgulamamız gerekiyor. Yatırım ortamını iyileştirmeye yönelik tüm bu girişimlere rağmen yatırımların beklenen seviyede gerçekleşmemesi hala kat etmemiz gereken uzun bir yol olduğunun bir göstergesi. Yapılan çalışmalar gösteriyor ki, Türkiye'nin orta vadede hedeflediği yüzde 5 ve üzeri büyümeyi gerçekleştirebilmesi için milli gelirin yaklaşık yüzde 20-22'si kadar bir yatırım yapması gerekiyor. Ancak iç tasarruf oranlarımız henüz yüzde 13-14 seviyelerinde. Türkiye'nin aradaki cari işlemler açığını finanse etmesi için, milli gelirin yüzde 7'si kadar bir dış kaynağa ihtiyacı var. Bu dış kaynağı bulabilirsek yüzde 5 civarında büyüyebileceğiz, aksi takdirde yüzde 2-3 civarında büyüme kaçınılmaz olacaktır. Bu oranları da sosyal olarak sürdürülebilir görmüyoruz.

Değerli Katılımcılar,

TÜSİAD olarak bu yılki eylem maddeleri içinde özellikle 4 maddenin kritik olduğunu düşünüyoruz. Bunlardan ilki Türk Ticaret Kanunundaki değişikliklere ilişkin madde. TÜSİAD olarak üye şirketlerimizden uzmanlar ile Kanun yasalaştıktan sonra uygulamada karşılaşılan sorunları tespit etmeye yönelik detaylı bir çalışma yürüttük. Bu birikimimizi, diğer YOİKK özel sektör temsilcileri ile birlikte hazırlanan rapora da detaylı olarak aktardık. Önümüzdeki dönemde ticari hayatımızı daha da rekabetçi hale getireceğine inandığımız bu değişik önerilerimizi yakından takip ederek, gereken her türlü katkıyı sağlayacağız. Yürürlüğe girmesi uzun yıllar alan bu Kanun'dan beklenen verimi elde edebilmemiz için söz konusu değişikliklerin biran önce hayata geçirilmesi önemlidir.

Tüm özel sektör temsilcileri olarak beraber önerdiğimiz ve üzerinde maalesef en çok durmak zorunda kaldığımız konu ise “damga vergisi”. ‘Damga vergisi’ eylem maddesiyle amaçlanan başlıca sonuç sözleşmeler üzerinden hesaplanan damga vergisinin kaldırılmasıdır. Kamu maliyesini de dikkate alacak şekilde damga vergisinden kaynaklanan bu olağanüstü maliyetin aşağı çekilmesini sağlayacak bir dizi önlemin eylem maddesi kapsamında dikkate alınmasını talep ediyoruz.

Bir başka husus olarak, Ar-Ge mevzuatlarına ilişkin mükellefler açısından bilinirliğin artırılması, terminolojide yeknesaklığın sağlanması ve daha kolay takip edilebilir hale getirilmesi amacıyla farklı kurumlar tarafından düzenlenen Ar-Ge mevzuatlarında uygulama birliğinin sağlanması önem arz etmektedir. Söz konusu uygulama birliği

sağlanması mevcut uygulamalara ilişkin yaşanan tartışmaların, zaman ve emek kaybının azalmasını sağlayacaktır.

Son olarak, yüksek mahkemelerin tüm kararlarının kişisel veriler korunarak yayımlanması eylem maddesine değinmek isterim. Kararların yayımlanması mahkemelerin yorumunun vatandaşlar tarafından izlenebilmesini ve böylece uygulamanın aleniyetini sağlayacaktır. Kanunlar, mahkeme kararları ile hayat buluyor; hukukun öngörülebilir olması aslında mahkeme kararlarının öngörülebilir olmasından geçiyor. Bu maddeyi ilk önerdiğimizde her açıdan zorlu bir madde olduğunu biliyorduk. Tüm bu zorluklarına rağmen Adalet Bakanlığı'nın bu eylem maddesine desteğini takdir ediyoruz. Önümüzdeki dönemde tüm paydaşların işbirliği ile bu maddeyi hayata geçirebileceğimize inanıyorum. TÜSİAD olarak bizler de bu sürece gerektiği takdirde her türlü desteğe vereceğimizi temin ediyoruz.

Detaylı görüşlerimizi teknik komite eylem planlarının üzerinden geçerken sizlerle paylaşacağız.

Değerli Katılımcılar,

Türkiye'nin rekabet ortamının iyileştirilmesi yönünde örnek teşkil eden YOİKK platformunun daha da güçlendirilmesi hepimizin sorumluluğudur. Önümüzdeki dönemde hem kamu hem de biz özel sektör temsilcileri olarak reform gündemimizin hız kesmesine izin vermeden eylemlerin takibini gerçekleştirmeliyiz.

Bu vesileyle YOİKK sekreteryasını uzun zamandır başarıyla yürüten Ekonomi Bakanlığımıza ve emeği geçen tüm kamu ve özel sektör temsilcilerine TÜSİAD Yönetim Kurulu olarak bir kez daha teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Başarılı bir toplantı olması dileğiyle, beni dinlediğiniz için çok teşekkür ediyorum.